

פרגה קירחת *Glaucium oxylobum* - פורחת בחרמון

(יוני 2016)

כתבה: ערגה אלוני

פרגה קירחת *Glaucium oxylobum* (בשמותיה הקודמים נקראה **פ. חלקת-פרי, פ. חדת-אונות**) המשתייכת למשפחת הפרגיים, היא צמח דו-שנתי מסועף, שגובהו כ-30 ס"מ. הייחוד שלו שכל טייל אוהב צמחים, המטייל בחרמון, אינו יכול להתעלם משילוב הצבעים המרהיב של כותרת הפרחים.

פרגה קרחת - שילובי צבעים בכותרת. צילמה: ערגה אלוני ©

הצמח בעל שושנת עלים גדולים ירוקים וקרחים, אורכם 10-15 ס"מ, שסועים לאונות. הגבעולים קרחים, עליהם יושבים עלים קרחים ללא פטוטרות, קטנים מעלי השושנת, מסודרים לסירוגין על עמוד התפרחת. מבין העלים והגבעולים צצים ניצנים ופרחים. הניצן נוטה מטה, עטוף בגביע שעיר בן שני עלים. רחב בבסיסו וקצהו מחודד. הוא נפתח וממנו מתפשקים 4 עלי כותרת עדינים רכים ומקומטים אשר נפרשים ומתיישרים. עלי הגביע נושרים.

פרגה קירחת - עלים, ניצני פרחים ופרחים שנפתחו לאחר נשירת עלי הגביע. צילמה: ערגה אלוני © להגדלה - לחצו על התמונות

הפרח גדול, דו מיני, קוטרו 5 ס"מ. עלי הכותרת בעלי מספר צבעים המשתלבים זה אחר זה בצורה קשתית. בבסיס קרוב לאבקנים כתם כתום בוהק, מעליו צבע צהוב. לעיתים בסמוך לאבקנים מתווסף כתם קשתי שחור המבליט את האבקנים הצהובים. הפרחים בצמח אחד זהים, אך הם שונים מצמח לצמח בגוון הצבעים ובשטח שהם תופסים בעלה. עלי הכותרת נושרים עם התבגרות השחלה. האבקנים במרכז הפרח, נראים כמו כדור של אבקנים רבים, צהובים כתומים. במרכז בין האבקנים, חבוי עמוד עלי שבראשו שתי אונות קצרות. השחלה מוארכת, עילית. האבקת הפרחים נעשית ע"י חרקים הנמשכים לכמות הרבה של גרגירי אבקה שהם מייצרים, למרות שהפרח מייצר גם צוף. הפרי המתפתח הוא הלקט ארוך דמוי תרמיל קרח, שדומה לגבעול. הוא נפתח לאורכו בשתי קשוות.

פרגה קירחת מימין - פרח עם "כדור" האבקנים במרכז; משמאל - צמחים בנוף החרמון. צילמה: ערגה אלוני ©

פרגה קירחת גדלה בחרמון מרום של 1,100 מ' ועד לפסגת ההר. היא פורחת זמן רב עם שפע פריחה. מתקופת הפשרת השלגים באפריל ועד ספטמבר, עונת היובש בחרמון. הצמח שכיח בצדי דרכים, ועל תלוליות עפר שעורמים כלים מכנים כבדים. תפוצתה העולמית משתרעת בהרים הגבוהים של טורקיה ואירן. החרמון הוא הקצה הדרומי של תחום תפוצתה.

=====

כל הזכויות שמורות ל"כלנית" ©

ציטוט: אלוני ע 2016 פרגה קירחת *Glaucium oxylobum* - פורחת בחרמון (יוני

2016), "פורחים עכשיו", כתב-עת "כלנית" מספר 3.

<https://www.kalanit.org.il/glaucium-oxylobum>